

НАУЧНА ИНФОРМАЦИЯ

относно

ЕПИДЕМИОЛОГИЧЕН АНАЛИЗ НА ИНФЛУЕНЦА А ПО ПТИЦИТЕ ЗА ПЕРИОДА СЕПТЕМВРИ – ДЕКЕМВРИ 2022 Г.

научен доклад на Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ)

Снимка: @Marcin Ryzek (in Krakow, Poland)

РЕЗИЮМЕ

В периода между октомври 2021 г. и септември 2022 г. в Европа са констатирани най-много случаи на Високопатогенна инфлуенца А по птиците (ВПИП на български и НРАИ на английски език) с общо **2 520 огнища при домашни птици, 227 огнища при птици, отглеждани в плен и 3 867 случаи при диви птици**. Засегнати са 37 европейски държави, което доведе до умъртвяването на 50 милиона птици в засегнатите предприятия. През настоящия отчетен период между **10 септември и 2 декември 2022 г. са докладвани 1 163 случаи на вируса на ВПИП в 27 европейски държави при домашни птици (398), птици отглеждани в плен (151) и диви птици (613)**. През този период се наблюдава намаляване на откриването на вируса на ВПИП при видовете морски птици, размножаващи се колониално, и увеличаване на броя на откриванията при водолюбивите птици. Непрекъснатото разпространение на вируса при дивите птици е довело до честото проникване на вируса в популациите на домашни птици. Предполага се, че водолюбивите птици могат да участват в по-голяма степен от морските птици при проникването на вируса на ВПИП в животновъдни обекти за домашни птици. **Вирусите, открити след септември 2022 г. (клейд 2.3.4.4b), принадлежат към единадесет генотипа, три от които циркулират в Европа през летните месеци, докато осем представляват нови генотипове**. След последния доклад е съобщено за две нови инфекции на А(Н5N1) при хора в Испания, една А(Н5N1), една А(Н5N6) и една А(Н9N2) в Китай, както и една инфекция с А(Н5) без NA-типизиране във Виетнам. **Рискът от**

заразяване за населението като цяло в ЕС се оценява като нисък, а за хората, занимаващи се професионално в такава сфера – от нисък до среден.

ВЪВЕДЕНИЕ

В Европа през периода 10 септември и 2 декември 2022 г. е съобщено за 1 162 случая¹ на ВПИП А(Н5) при домашни птици², птици, отглеждани в плен³, и диви птици (по данни на информационната система за болестите по животните (ADIS), Световната информационна система на WOAH за здравето на животните (WOAH-WAHIS) и информацията, предоставена от засегнатите държави).

- **398 огнища при домашни птици в Обединеното кралство (115), Франция (98), Унгария (69), Германия (42), Италия (28), Нидерландия (25), Белгия (8), Норвегия (2), Ирландия (2), България, Чехия, Хърватия, Кипър, Дания, Молдова, Полша, Португалия и Испания (по едно във всяка);**
- **613 случая при диви птици в Обединеното кралство (160), Нидерландия (97), Германия (86), Франция (62), Белгия (59), Испания (46), Италия (35), Дания (20), Норвегия (20), Исландия (7), Румъния (7), Ирландия (4), Швеция (4), Сърбия (3), Словения (3), Португалия (3), Хърватия (2), Полша (2), Швейцария (2), Кипър и Финландия (по едно във всяка);**
- **151 огнища при птици, отглеждани в плен, във Франция (52), Германия (32), Обединеното кралство (29), Нидерландия (18), Белгия (11), Ирландия (2), Дания (2), Австрия, Кипър, Италия, Северна Македония и Швейцария (по едно във всяка).**

➤ През този отчетен период вирусът на ВПИП е открит при най-малко 64 вида диви птици в Европа: най-малко 18 вида водолюбиви птици (407 случаи), 10 вида морски птици, отглеждани в колонии (117 случаи), 12 вида грабливи птици (65 случаи) и 24 други вида диви птици (82 случаи);

➤ Цялостният времеви модел показва намаляване на откритите случаи на вируса на ВПИП при диви птици, в сравнение с предходния отчетен период (613 спрямо 844 случаи), което се дължи главно на намаления брой на откриванията при видовете морски птици, отглеждани в колонии (109 спрямо 581 случаи). Но броят на случаите при водоплаващи птици се е увеличил, в сравнение с предходния отчетен период (372 спрямо 129 случаи);

➤ През настоящия отчетен период броят на огнищата при домашни птици продължи да нараства, като достигна най-високата си стойност през октомври 2022 г. За периода 2 септември – 10 декември 2022 г. се наблюдават 35% повече заразени животновъдни обекти за домашни птици, отколкото през същия период през предходната година;

¹ Датата на възникване на съмнението е била използвана като референтна дата, когато датата на съмнението не е била налична, тогава датата на потвърдението се използва като референтна дата.

² Съгласно Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г., точка 9 от член 4 „домашни птици“ означава птици, които се развъждат или отглеждат в плен за: а) производството на: i) месо; ii) яйца за консумация; iii) други продукти; б) възстановяване на запасите от пернат дивеч; в) целите на развъждането на птици, използвани за видовете производство, посочени в букви а) и б).

³ Съгласно Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г., точка 10 от член 4 „птици, отглеждани в плен“ означава всички птици, различни от домашни птици, които се отглеждат в плен по причини, различни от тези по точка 9, включително отглежданите за представления, надбягвания, изложби, състезания, развъждане или продажба.

➤ Високото инфекциозно налягане, дължащо се на непрекъснатото разпространение на вируса на ВПИП А(Н5N1) в дивата популация, доведе до често проникване на вируса в популациите на домашни птици в цяла Европа. Първични огнища на ВПИП често се появяват в няколко държави от ЕС (напр. Франция, Германия, Италия, Нидерландия), без обширно вторично разпространение на вируса. До момента тези държави докладваха само за ограничен брой вторични огнища. Докато в Унгария бяха открити редица вторични огнища при домашни птици. Наблюдават се често първични огнища в птицеферми без достъп на открито, също и такива с висока степен на биологична сигурност;

➤ **Всички вируси на ВПИП (H5Nx), които са представени в Европа след октомври 2020 г. принадлежат към клейд 2.3.4.4b.** Въз основа на наличната генетична информация, вирусите А(Н5N1), открити след септември 2022 г. принадлежат към единнадесет генотипа, три от които циркулират в Европа през летните месеци, докато останалите осем представляват нови генотипове, които вероятно са еволюирали в резултат от местни събития за реасортиране;

➤ През октомври 2022 г. ферма за норки в Испания беше засегната от вирус А(Н5N1), принадлежащ към генотип, генериран от събития за реасортиране с подтип Н13, адаптиран към чайките. Вирусите с този генотип циркулират главно сред дивите птици в Северна Европа след май 2022 г. и са открити в една лисица в Белгия;

➤ За първи път е съобщено за вирусни инфекции с ВПИП А(Н5N1) при амурски леопард (*Panthera pardus orientalis*) в САЩ;

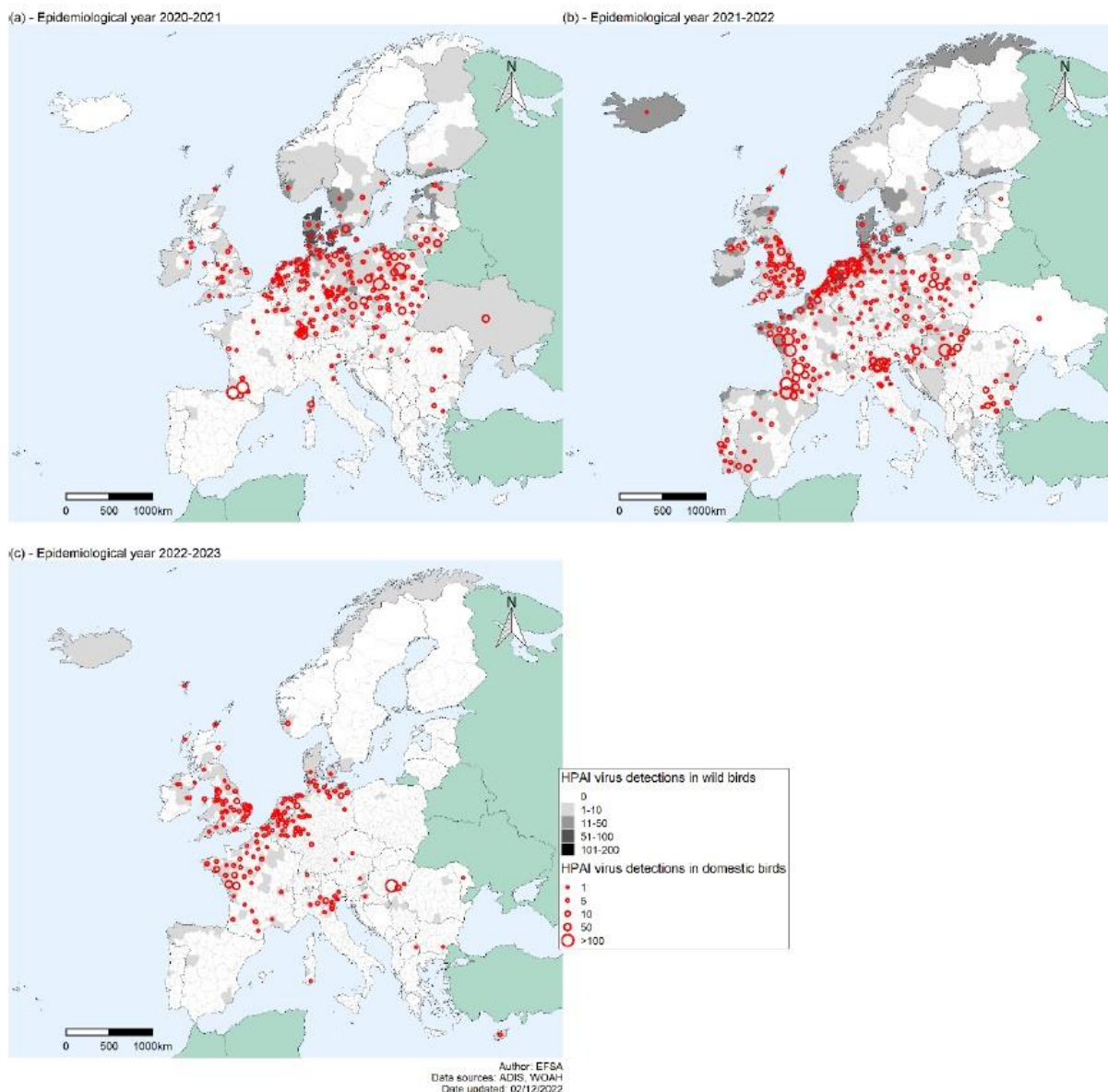
➤ В сравнение с предходния доклад (EFSA et al., 2022b), през настоящия отчетен период ситуацията с Инфлуенца А по птиците в Африка, Азия и Русия показва сходно ниво на докладвани огнища при домашни птици и откриване на случаи при диви птици. Броят на уведомленията до ВОАН и засегнатите държави се е увеличил четири пъти в Северна и Южна Америка, в Централна (Мексико) и Южна Америка (Колумбия, Еквадор, Перу и Венесуела) за наличието на ВПИП А(Н5N1). Тези прониквания в страните от Южна Америка както сред дивите, така и при домашните птици са докладвани за първи път;

➤ През този отчетен период са докладвани шест нови случаи на Инфлуенца А при хора в: Испания – две А(Н5N1); Китай – един А(Н5N1), един А(Н5N6) и един А(Н9N2); Виетнам – един А(Н5) без NA-типизиране;

➤ Една от човешките проби на вируса на ВПИП А(Н5N1) в Испания е на лице участвало в дейности по умъртвяване. Не е установена мутация, свързана с повишен зоонозен потенциал.

АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ

За периода 10 септември – 2 декември 2022 г. в ADIS или ВОАН-WAHIS е съобщено за 1 162 откривания на вируса на ВПИП А(Н5), като от тях огнища при домашни птици (398), случаи при птици отглеждани в плен (151) и диви птици (613) (таблица 1). Докладваните случаи са от 16 европейски държави (фигура 1).

Данните на Обединеното кралство са от ADNS до 31 декември 2020 г. След 1 януари 2021 г. източникът на данни е ADIS за Северна Ирландия и WOAH WAHIS за Великобритания.

Фигура 1: Географско разпределение на ВПИП в Европа през сезоните 2020 – 2021 (3 791) (a), 2021 – 2022 (6 614) (b) и 2022 – 2023 (922) (c) при домашни птици (в червени кръгове) и диви птици (сива зона). Данните включват информация от 1 октомври 2020 г. до 2 декември 2022 г. Епидемиологичната година се отнася за периода, започващ на 1 октомври и завършващ на 30 септември на следващата година.

Таблица 1: Брой огнища на ВПИП в Европа по държави, подвидове на вируса и засегнатата суб популация за периода епидемиологичен сезон 2021 – 2022 (1октомври 2021 г. – 30 септември 2022 г.)

**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА ПО ХРАНИТЕЛНАТА ВЕРИГА**

Държава	Птици, отглеждани в плен (227)		Домашни птици (2 520)				Диви птици (3 867)					Общо
	A(H5Nx)	A(H5N1)	A(H5N1)	A(H5N2)	A(H5N8)	A(H5Nx)	A(H5Nx)	A(H5N1)	A(H5N2)	A(H5N5)	A(H5N8)	
Албания		1			6			1				8
Австрия		4						27				31
Белгия		7	7				6	134				154
Б и Херцеговина								1				1
България	1	2	16			9	2					30
Хърватия			3					13				16
Чехия			19					9				28
Дания		4	6		1		1	164			2	178
Естония					1			9				10
Финландия								29		1	1	31
Франция	3	64	1 248			147	5	252				1 719
Германия		10	98				13	1 504	2		1	1 628
Гърция								16				16
Унгария		4	290				1	28				323
Исландия			1					32				33
Ирландия			6				2	83				91
Италия		1	314			4		23				342
Косово					3							3
Латвия								2				2
Литва								11				11
Люксембург								5				5
Молдова			4									4
Черна гора								1				1
Нидерландия		21	70				38	695			2	826
С. Македония								3				3
Норвегия			2				17	42		20		81
Полша			98	1				36				135
Португалия		8	11					12				31
Румъния			3				1	15				19
Сърбия			3					4				7
Словакия		2	4				1	6				13
Словения		37	1									38

гр. София, 1618, бул. "Цар Б
<https://corhv.government.bg>, corhv@corhv.gov.bg
тел. 02/4273056

Испания		3	36				4	114				157
Швеция		4	3					79			1	87
Швейцария		2						1				3
Об. кралство		47	105					394			1	547
Украйна	2											2
Общо	6	221	2 348	1	11	160	91	3 745	2	21	8	6 614

гр. София, 1618, бул. "Цар
<https://corhv.government.bg, corh>
 тел. 02/42730

При дивите птици най-големият брой докладвани случаи е бил в Обединеното кралство (160), следван от Нидерландия (97), Германия (86), Франция (62), Белгия (59), Испания (46), Италия (35) и Дания (20). Повечето от откритите вируси на ВПИП са докладвани при водолюбиви птици (371), следвани от морски птици, размножаващи се колониално (109). Това контрастира с предходния отчетен период, когато преобладават случаите при морски птици. Този преход вероятно е свързан, от една страна, с разпространението на морски птици от техните колонии след размножаването, а от друга страна, с увеличаването на броя на водолюбивите птици в Европа поради есенната миграция.

При домашните птици огнищата са възникнали предимно в Северозападна Европа (Германия, Нидерландия, Белгия, Обединеното кралство и Франция) и са разпространени главно по крайбрежните райони на Атлантическия океан след разпространението на проявите на ВПИП при диви птици, с изключение на огнищата в Италия и Унгария. Германия, Нидерландия, Белгия, Обединеното кралство и Франция заедно представляват 86% от докладваните огнища на ВПИП. Общо 83 огнища при домашни птици са съобщени (ADIS) като второстепенни, главно в Унгария (64 от 69 огнища на домашни птици), Франция (10 от 98), Германия (8 от 42) и Белгия (1 от 8). Общо 9.8 милиона птици са загинали или са били умъртвени в предприятията за домашни птици. Обединеното кралство представлява 42% от птиците, умрели или умъртвени в засегнатите предприятия през този отчетен период, следвани от Нидерландия (18%) и Франция (14%).

В периода между 2 – 16 декември 2022 г. са потвърдени 249 огнища на ВПИП при домашни птици (126), птици, отглеждани в плен (66) и диви птици (57) **извън отчетния период за настоящия доклад** във Франция (99), Германия (74), Нидерландия (19), Унгария (18), Полша (9), Белгия (8), Чехия (5), Дания (4), Италия (3), Швеция (3), Румъния (2), Обединеното кралство (2), Люксембург, Ирландия и Швейцария (по едно).

ВПИП А(H5N1) продължава да бъде преобладаващият тип вирус, за който се съобщава, с малки изключения за вируса А(H5N5), открит в Норвегия и Финландия при диви птици (3) и нетипизиран А(H5Nx) в Белгия (1), България (1), Франция (1) и Германия (1) (таблица 2). На 21 октомври 2022 г. България съобщи за едно първично огнище на ВПИП А(H5Nx) в област Хасково. Огнището е в промишлена птицеферма за търговски цели, отглеждаща кокошки носачки без достъп на открито. Източникът на въвеждане е неизвестен. Няма налични данни за наблюдавани клинични признаци или смъртност, нито за броя на хората, изложени на вируса към момента на публикуване на този доклад.

Таблица 2: Брой огнища на ВПИП в Европа, по държави, подтипове на вируса и засегнатата субпопулация, в периода 10 септември до 2 декември 2022 г. Кумулативните числа от началото на епидемиологичната година 2022 – 2023 г. са докладвани в скоби (1 октомври 2022 г. до 2 декември 2022 г.).

Докладваща държава	Птици отглеждани в плен	Домашни птици		Диви птици			Общо
	А (H5N1)	А (H5Nx)	А (H5N1)	А (H5Nx)	А (H5N1)	А (H5N5)	
Австрия	1 (1)						1 (1)
Белгия	11 (8)		8 (5)	1 (1)	58 (37)		78 (51)

България		1 (1)					1 (1)
Хърватия			1 (1)		2 (2)		3 (3)
Кипър	1 (1)		1 (1)		1 (1)		3 (3)
Чехия			1 (1)				1 (1)
Дания	2 (2)		1 (1)		20 (14)		23 (17)
Финландия						1	1 (0)
Франция	52 (33)	1	97 (89)		62 (43)		212 (163)
Германия	32 (33)		42 (34)	1 (1)	85 (74)		160 (140)
Унгария			69 (69)				69 (69)
Исландия					7 (4)		7 (4)
Ирландия	2 (2)		2 (2)		4 (4)		8 (8)
Италия	1 (1)		28 (27)		35 (34)		64 (62)
Молдова			1 (1)				1 (1)
С. Македония	1 (1)						1 (1)
Норвегия			2 (2)		7 (6)	2 (1)	11 (9)
Полша			1		2 (2)		3 (2)
Португалия			1		3 (1)		4 (2)
Румъния					7 (7)		7 (7)
Сърбия					3 (3)		3 (3)
Словения					3 (3)		3 (3)
Испания			1		46 (18)		47 (18)
Швеция					4 (3)		4 (3)
Швейцария	1 (1)				2 (2)		3 (3)
Об. кралство	29 (23)		115 (99)		160 (127)		304 (249)
Общо	151 (115)	2 (1)	396 (351)	2 (2)	608 (452)	3 (1)	1 162 (922)

ИЗВОДИ

➤ Епидемията от ВПИП наблюдавана през епидемиологичен сезон 2021 – 2022 г. в Европа е най-голямата в историята, включваща 37 държави с общо 2 520 огнища при домашни птици и 50 милиона птици, мъртви или умъртвени в засегнатите животновъдни обекти, 227 случая при птици, отглеждани в плен и 3 867 случая при диви птици. Общият брой на откритите случаи е 1.7 пъти по-висок, отколкото през епидемиологичен сезон 2020 – 2021 г., и 2.4 пъти по-висок, отколкото през епидемиологичен сезон 2016 – 2017 г. Епидемията не е спряла през лятото и продължава през епидемиологичен сезон 2022 – 2023 година;

➤ Характеризираните до момента вируси запазват предпочитание към рецептори от птичи тип. Мутациите, свързани с адаптацията към бозайници са идентифицирани само спорадично в анализираниите вируси от видовете птици, но те често се предават на бозайници;

➤ Откриването на А(Н5) вируси при хора, заедно с нарастващия брой случаи на предаване на А(Н5) вируси на диви бозайници, докладвани от различни европейски страни, подчертават непрекъснатия риск вирусите на инфлуенцата по птиците да бъдат предавани на хората и в Европа и че тези вируси могат да се адаптират допълнително към бозайниците;

➤ **Рискът от заразяване за населението като цяло в ЕС се оценява като нисък, а за професионално изложени хора с ниска до средна степен на несигурност, поради голямото разнообразие на циркулиращите вируси на инфлуенцата по птиците в популациите от птици;**

➤ **Рискът от предаване на хора чрез експозиция на заразени продукти от домашни птици се счита за незначителен, както е посочено и в предишна оценка на ЕОБХ (Експертна група на ЕОБХ по АНАВ, 2017 г.);**

➤ За разлика от предходните епидемиологични сезони, през октомври, когато започва настоящия епидемиологичен сезон 2022 – 2023 г., не е имало ясно начало на епидемията от ВПИП, нито при диви, нито при домашни птици. Това се дължи на устойчивостта на вируса при дивите птици през летните месеци и показва непрекъснат риск от разпространение на вируса сред дивите птици и бозайниците, както и от проникването на вируса в птицевъдни обекти;

➤ От предходния отчетен период (юни-септември) до текущия отчетен период (септември-декември) водолюбивите птици са заменени от колониално развъждащи се морски птици, като основни диви птици, при които е докладвано за откриване на вируса на ВПИП. Тази промяна вероятно се дължи на комбинацията от след размножително отлитане от колониално размножаващи се морски птици след техния размножителен сезон през лятото и на увеличаване брой водолюбивы птици в Европа в резултат на есенната миграция;

➤ Предполага се, че водолюбивите птици могат да участват в по-голяма степен от морските птици относно проникването на вируса на ВПИП в птицевъдни обекти, вероятно защото местообитанието на водолюбивите птици е по-вероятно да се припокрива с местоположението на обектите за домашни птици, отколкото местата за колония на морски птици;

➤ Мерките за прилаганата биосигурност при производство на домашни птици, не изглеждат ефективни за предотвратяване на проникване на вируса на ВПИП (H5N1) в обекти за домашни птици. През следващите месеци постоянният и нарастващ натиск за заразяване върху птицевъдните обекти ще постави под въпрос ефективността на прилаганите мерки за биосигурност.

➤ Продължителният период на риск от Инфлуенца А по птиците представлява предизвикателство за устойчивостта на засилените мерки за биологична сигурност, прилагани при домашни птици във високорискови райони или производствени сектори. Постоянното присъствие на вируси на ВПИП А(H5) сред дивите птици и околната среда, както и непрекъснатото възникване на първични огнища в няколко държави, също и евентуалното намаляване на спазването на изискванията за биосигурност биха могли да увеличат риска от заразяване с Инфлуенца А по птиците с потенциално по-нататъшно разпространение между предприятията, предимно в райони с голямо количество домашни птици.

ПРЕПОРЪКИ

➤ Поради силното отрицателно въздействие на ВПИП епидемии през последните години е необходимо в кратки срокове да се изградят стратегии за готовност, както и да се направят средносрочни и дългосрочни стратегии за превенция, които да се прилагат предимно в гъсто населени птицевъдни райони и системи за производство на домашни птици, които са податливи на птичи грип;

➤ Предвид значителната смъртност при дивите птици, свързана с откриването на вируса на ВПИП А(Н5), за съответните органи е важно да засилят надзора и да осигурят точна документация за броя на умрелите или болни диви птици. В краткосрочен план своевременното отстраняване на трупове на диви птици в определени ситуации, например колониално размножаващи се морски птици, може да намали разпространението на вируса и последващата смъртност на дивите птици;

➤ Тестването за вирус на Инфлуенца А по птиците трябва силно да се обмисли при диви и отглеждани бозайници, показващи неврологични симптоми, както и дихателни симптоми, особено при силно чувствителни видове към грипен вирус през високорисков период и зони с висок риск, когато се наблюдава повишена смъртност (напр. във ферми за норки);

➤ Надзорът при бозайници и хора, които потенциално биха могли да бъдат изложени на заразени птици е необходимо да бъде засилен, с цел ранно откриване на случаи на предаване на вируса от птици на диви или домашни бозайници и/или хора, по-късно и между хора. Препоръчва се междусекторно сътрудничество и комуникация между службите за здравеопазване на животните и тези за общественото здраве и безопасност на работното място (подход „Едно здраве“) за предприемане на мерки за бързо реагиране, последващи действия и контрол;

➤ Мерките за здравословни и безопасни условия на труд следва да се определят в съответствие с националното законодателство, където служителите могат да бъдат изложени на риск, а здравното наблюдение следва да се предлага в съответствие с националните изисквания;

➤ Хората, които са потенциално изложени на инфектирани птици, например по време на умиряване, трябва да бъдат адекватно защитени и активно наблюдавани или поне самонаблюдаващи се за респираторни симптоми или конюнктивит в продължение на 10 дни след експозицията и незабавно да информират местните здравни и професионални служби. Антивирусна профилактика преди или след експозиция трябва да се обмисли за изложените на вируса хора в съответствие с националните препоръки;

➤ Необходимо е да бъдат разработени референтни вируси и серуми срещу инфлуенца по птиците. Също така и постоянно актуализирани и предоставяни на държавите, за да се изследват събитията, предавани от животни на хора, и да се потвърдят серологичните доказателства за инфекции със зоонозен вирус;

➤ Навременното генериране и споделяне на пълни вирусни геномни секвенции от диви птици, домашни птици и птици, отглеждани в плен, са от решаващо значение за бързото откриване на появата или проникването на нови вируси в Европейския съюз и са от значение за здравето на животните и общественото здраве;

➤ Ако огнища на птичи грип при видове бозайници включват множество животни, генетичната характеристика на няколко проби, получени от различни животни, е от изключително значение относно произхода, еволюцията и възможното предаване на вируса между индивидите.

Източник:

EFSA (European Food Safety Authority), ECDC (European Centre for Disease Prevention and Control), EURL (European Reference Laboratory for Avian Influenza), Adlhoch C, Fusaro A, Gonzales JL, Kuiken T, Marangon S, Niqueux É, Staubach C, Terregino C, Aznar I, Muñoz

Други научни становища и актуална информация от областта на здравето, хуманното отношение и благосъстоянието на животните, антимикробната резистентност, африканка чума по свинете, както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига:

<http://corhv.government.bg/>

<http://corhv.government.bg/?cat=27>

<http://corhv.government.bg/?cat=71>

[Разпространение на Високопатогенна инфлуенца А по птиците в Европа и България през 2022 г. и оценка на риска за епидемиологичния сезон 2022/2023 г.](#)

[Високопатогенна Инфлуенца А по птиците в Обединеното кралство и Европа и оценка на риска в разгара на летен сезон 2022 г.](#)

[Епидемиологичен анализ на Инфлуенца А по птиците за периода декември март - юни 2022 г.](#)

[Епидемиологичен анализ на Инфлуенца А по птиците за периода декември 2021 г. – март 2022 г.](#)

ИЗГОТВИЛ:

Зооинж. д-р Надежда Луканова, онс, старши експерт

Дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“, ЦОРХВ

23.12.2022 г.